Praktiniai pavyzdžiai mokytojams

Susijusi mokomoji medžiaga: M3-T3-MLC4 – DI palaikomas vertimas ir daugiakalbė mokymosi pagalba kalbinei įtraukčiai užtikrinti

1 užduotis – mokytojo savarankiškam mokymuisi

Užduoties tikslas: patirti DI vertimo stipriąsias ir silpnąsias puses verčiant profesinę terminiją ir sudaryti patikrintą terminų žodyną.

Pavadinimas: Vertėjo atsparumo testas

Užduotis: saugos instrukcijos vertimas dviem įrankiais, atgalinis vertimas ir dvikalbio terminų žodyno sudarymas.

Trukmė: 30 minučių

Darbo forma: individualus darbas

Priemonės: DeepL, Google Translate ir DI asistentas (ChatGPT, Claude arba Gemini)

Nurodymai:

1. Pasirinkite trumpą savo profesijos saugos ar darbo instrukciją, kurioje yra bent 8 techniniai terminai.
2. Dviem skirtingais įrankiais išverskite ją į kalbą, kuria kalba jūsų mokiniai (pvz., ukrainiečių, rumunų, anglų).
3. Abu rezultatus išverskite atgal į originalo kalbą – kiekvieną kitu įrankiu nei tas, kuriuo jis buvo gautas, – ir palyginkite su originalu. Pažymėkite kiekvieną pakitusią ar prarastą reikšmę.
4. Paprašykite DI sudaryti dvikalbį techninių terminų žodyną ir pažymėti terminus, dėl kurių jis abejoja. Suplanuokite, kas galėtų patikrinti žodyną (kolega, mokinys, vienas iš tėvų).

Išvados:

- Kasdienė kalba verčiama gerai; silpnosios vietos – techniniai terminai ir saugos detalės.
- Atgalinis vertimas – greitas būdas aptikti rimtas klaidas.
- Patikrintas terminų žodynas padaro visus vėlesnius vertimus patikimesnius.

2 užduotis – darbas klasėje su mokiniais

Užduoties tikslas: padėti skirtingų gimtųjų kalbų mokiniams įsisavinti profesinį žodyną ir ugdyti kritišką požiūrį į mašininį vertimą.

Pavadinimas: Mūsų dvikalbis paveikslėlių žodynas

Užduotis: mišrios grupės, padedamos DI, sukuria dvikalbį paveikslėlių žodyną vienai dirbtuvių temai ir patikrina jį su tikrais įrankiais ir medžiagomis.

Trukmė: 45 minutės

Darbo forma: darbas grupėse (jei įmanoma, kalbiniu požiūriu mišriose grupėse)

Priemonės: mokyklos patvirtintas DI ar vertimo įrankis, planšetės ar telefonai įrankiams fotografuoti (be žmonių), žodyno šablonas

Nurodymai:

1. Mokytojas atrenka 10–12 pagrindinių vienos dirbtuvių temos terminų.
2. Grupės nufotografuoja atitinkamus įrankius ar medžiagas ir paprašo DI kiekvieno termino vertimo bei vieno sakinio paaiškinimo.
3. Tą kalbą mokantys mokiniai savanoriškai patikrina vertimus; mokytojas tikrina techninę reikšmę. Klaidos ištaisomos ir pažymimos.
4. Žodynai sujungiami į bendrą klasės žodyną ir iškabinami dirbtuvėse.

Išvados:

- Mokinių gimtosios kalbos – išteklius visai grupei.
- Mašininį vertimą būtina patikrinti žmogui, ypač kai kalbama apie techninius terminus.
- Paveikslėliai ir tikri daiktai padeda lengviau įsiminti žodžius.

Pastabos mokytojams:

- Niekada neverskite mokinio būti vertėju ar atskleisti savo kilmės; dalyvavimas turi būti savanoriškas.
- Naudokite tik daiktų, o ne žmonių nuotraukas ir laikykitės mokyklos taisyklių dėl įrenginių naudojimo.

Autorių teisės © 2026 VITA konsorciumas

Šia medžiaga galima dalintis ir ją adaptuoti pagal Creative Commons Priskyrimo — Analogiško platinimo 4.0 tarptautinės licencijos (CC BY-SA 4.0) sąlygas.

Finansuojama Europos Sąjungos. Išsakytos nuomonės priklauso tik autoriui(-iams) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Nacionalinės agentūros nuomonę.